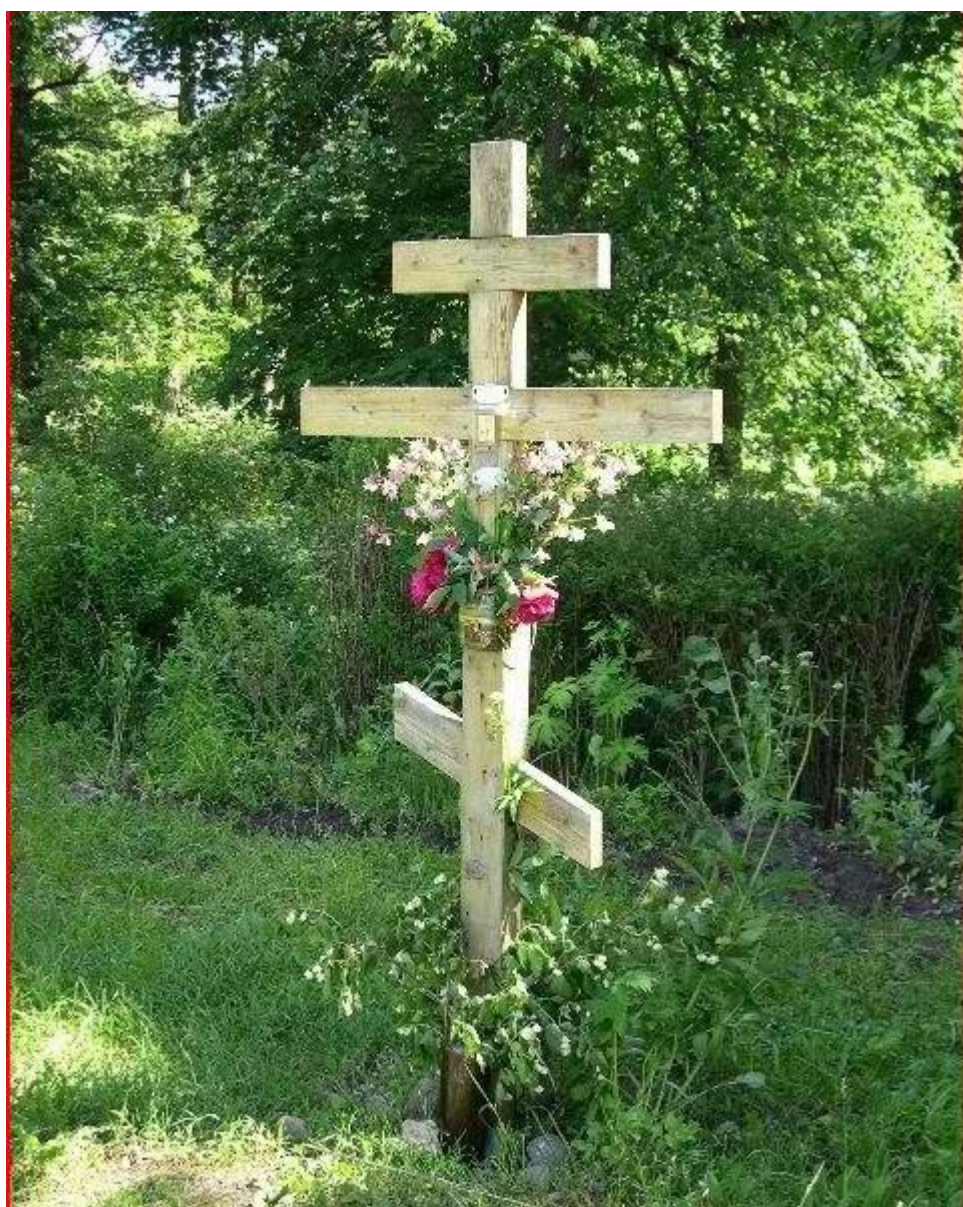

31 Ιανουαρίου 2015

Μέτρο για όλα ο άνθρωπος; (Μέρος 2ο)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Αν και το πρόβλημα του καλού και του κακού είναι το πιο δύσκολο και βασανιστικό για την ανθρώπινη ζωή και συνείδηση, και αυτό λύθηκε οριστικά στο πρόσωπο του Θεανθρώπου Χριστού. Αυτό δε έγινε, όχι με λόγια ή θεωρητικά, αλλά ουσιαστικά, πραγματικά και θεανθρώπινα. Ο Κύριός μας σε όλη του τη ζωή φανερώθηκε ως η ενσάρκωση και ενανθρώπιση του απείρου, του υπερτέλειου, του απόλυτου αγαθού, και δικαίως ειπώθηκε γι' αυτόν ότι «αυτός αμαρτία δεν έκανε, και δόλος στο στόμα του δεν βρέθηκε»(Α΄ Πέτρ. 2, 22). Ως μόνος αναμάρτητος και παντοδύναμος ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός, έδωσε τις θείες ενέργειες της χάριτός του στη φύση μας, για να μπορέσει να αυξάνει μέχρι τελειότητας στο θείο αγαθό και να νικήσει τελείως την αμαρτία και το κακό.

Μέσα στη διαδρομή της ιστορίας ο άνθρωπος συνεχώς αναζητούσε την αλήθεια, πάνω στην οποία στηρίζονται και υπάρχουν όλοι οι κόσμοι. Ο άνθρωπος προσπαθούσε να λύσει αυτό το πρόβλημα με τη μυθολογία, τη φιλοσοφία, με τις θρησκείες, πνευματικά ή υλικά. Δεν το έλυσε ασφαλώς, διότι προσπαθούσε με τις κατηγορίες του καθαρού, του αυτόνομου και άθεου ουμανισμού. Μόνο στο θαυμαστό πρόσωπο του Θεανθρώπου Χριστού αποκαλύφθηκε ολόκληρη η αιώνια αλήθεια χωρίς καμιά έλλειψη. Γι' αυτό και από το στόμα του προήλθε η πιο θαρραλέα δήλωση, που μπόρεσε ποτέ να πει άνθρωπος, «εγώ είμαι η αλήθεια»(Ιω. 14, 6). Αυτό ακριβώς σημαίνει ότι μόνο ο Θεάνθρωπος Χριστός είναι πραγματική αλήθεια, ως πρόσωπο, σε όλη την θεανδρική του πληρότητα και πραγματικότητα. Εκείνο το οποίο χαρακτηρίζει τον Θεάνθρωπο Χριστό ως αξία πάνω από όλες τις αξίες, σε όλους τους κόσμους, είναι ότι έλυσε οριστικά το πρόβλημα της ζωής και του θανάτου αποδεικνύοντας στο θεανθρώπινό του πρόσωπο την αθανασία και την αιώνια ζωή που ενσαρκώθηκε, με την εκ νεκρών ανάστασή του και την ανάληψή του, στην αιώνια ζωή της θεότητας. Με την ανάστασή του εξασφάλισε για πάντα στη φύση μας τη νίκη πάνω στο θάνατο και με την ανάληψή του την αθανασία στην αιωνιότητα της Τρισηλίου Θεότητας. Μόνον αυτός έχει το δικαίωμα να πει για τον εαυτό του «Εγώ είμαι η ανάσταση και η ζωή»(Ιω. 11, 25).

Στον Θεάνθρωπο Χριστό και στο φως του, για πρώτη φορά ο άνθρωπος άνοιξε τους οφθαλμούς, είδε το φως και κατανόησε το αληθινό νόημα του κόσμου. Δικαίως δε ο Κύριός μας είπε: «Εγώ είμαι το φως του κόσμου»(Ιω. 8, 12). Από τον Θεάνθρωπο Λόγο έγινε η εξυγίανση και ανακαίνιση της κτίσεως, η οποία είχε ασθενήσει και μεταβλήθηκε σε χάος από την παρουσία και την ενέργεια της αμαρτίας και του κακού. Επειδή ο Χριστός ως Θεανθρώπινο πρόσωπο είναι η ύψιστη αξία, είναι ταυτοχρόνως και το ύψιστο κριτήριο όλων των αληθινών αξιών. Η ιστορία αυτού του πλανήτη δεν γνωρίζει καλύτερο Θεό από τον Χριστό, ούτε πάλι καλύτερο άνθρωπο απ' αυτόν. Ο Θεάνθρωπος αποκάλυψε ταυτοχρόνως και

πλήρως και τον Θεό και τον άνθρωπο, γι' αυτό και δεν υπάρχει Θεός χωρίς τον Θεάνθρωπο, ούτε άνθρωπος εκτός του Θεανθρώπου. Στο Χριστιανισμό η αλήθεια δεν είναι φιλοσοφική έννοια, ούτε θεωρία, ούτε διδασκαλία, ούτε σύστημα διδασκαλιών, αλλ' η ζωντανή θεανθρώπινη υπόσταση, ο ιστορικός Ιησούς Χριστός. Με τον Χριστό ως τον σαρκωμένο Λόγο, η αιώνια αλήθεια εισέρχεται στον κόσμο, γι' αυτό και το ιερό ευαγγέλιο λέει: «Η αλήθεια ήλθε σε μας διά του Ιησού Χριστού»(Ιω. 1, 17). Αν μας ρωτήσει κάποιος, τί είναι η γνήσια και αληθινή ζωή και πού μπορούμε να την βρούμε, θα απαντήσουμε αμέσως. Στο θαυματουργό και ζωοποιό πρόσωπο του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού και όχι στη διδασκαλία του χωρισμένη από αυτό. Σ' αυτό η ζωή βρίσκει το αληθινό νόημά της, τη θεία αιωνιότητά της. Αυτός ως αιώνιος Θεός Λόγος είναι η ζωή, διότι μόνον με αυτόν υπάρχει αληθινή ζωή, και από όπου αυτός απουσιάζει η ζωή μεταβάλλεται σε θάνατο.

Με την υπερτέλεια προσωπικότητά του ο αναμάρτητος Θεάνθρωπος αποτελεί για το γένος μας το μοναδικό αλάθητο κριτήριο της ζωής, του αγιασμού, της δικαιοσύνης, της αλήθειας, της σοφίας και του φωτός. Αυτός είναι η Εκκλησία σε όλο το θεανθρώπινο πλήρωμά της, και αυτό δεν είναι τίποτε άλλο, παρά ο ίδιος που παρατείνεται στην αιωνιότητα. «Και εγώ θα είμαι μαζί σας πάντα ως τη συντέλεια του κόσμου»(Ματ. 28, 20). Δι' αυτού το σώμα της Εκκλησίας «αυξάνει όπως το θέλει ο Θεός» (Κολ. 2, 19.) «στην τελειότητα που μέτρο της είναι ο Χριστός»(Εφεσ. 4, 13), διότι «ό,τι υπάρχει είναι πλασμένο δι' αυτού κι αυτόν έχει σκοπό»(Κολ. 1, 16). Με τη δύναμη της θείας του χάριτος οδηγεί μυστικά όλα τα μέλη της Εκκλησίας στην θεανθρώπιση, διότι αυτός είναι ο κύριος σκοπός και το νόημά της.

Στον θεανθρώπινο οργανισμό της Εκκλησίας κάθε πιστός αποτελεί ζωντανό κύτταρο και ζει με τη ζωοποιό θεανθρώπινη δύναμη του Χριστού. Ως θεανδρικό πρόσωπο ο Χριστός είναι ανεπανάληπτος, αλλ' ως θεανθρώπινη δύναμη και ζωή επαναλαμβάνεται διαρκώς σε κάθε Χριστιανό, επειδή καθένας από εμάς είναι οργανικό μέλος του σώματός του, της Εκκλησίας. Η ζωντανή και αναλλοίωτη βάση της ιστορικότητας της Εκκλησίας βρίσκεται ακριβώς στο ότι «ο Λόγος έγινε άνθρωπος» (Ιω. 1, 14).

Η Εκκλησία είναι βασισμένη εξ ολοκλήρου στην ιστορική πραγματικότητα του ευαγγελίου: «ο Λόγος έγινε άνθρωπος». Αυτή είναι η βασική αλήθεια της Εκκλησίας και το θεμέλιό της. Γι' αυτό η Εκκλησία σε όλα, πρώτα είναι θεανθρώπινος οργανισμός και κατόπιν θεανθρώπινη οργάνωση. Με αυτήν την πίστη στον Θεάνθρωπο, η Εκκλησία ομολογεί ταυτοχρόνως τον γνήσιο, τον αληθινό, τον ακέραιο, τον θεοειδή άνθρωπο, διότι εκτός του Θεανθρώπου δεν

υπάρχει αληθινός άνθρωπος.

Στην Εκκλησία υπερνικάται ο χρόνος, διότι εδώ δεν υπάρχει θάνατος και η διακοπή της επίγειας ζωής δεν διακόπτει τη ζωντανή σχέση των γενεών. Στην Εκκλησία το παρελθόν είναι πάντοτε παρόν. Αλλά και το παρόν σ' αυτήν είναι πάντοτε παρόν με το πάντοτε ζωντανό παρελθόν, διότι ο Θεάνθρωπος Χριστός είναι «χθες και σήμερα και για πάντα ο ίδιος»(Εβρ. 13, 8). Η ορθόδοξη Εκκλησία κατέχει τη σωστή διδασκαλία του Θεανθρώπου Χριστού, διότι παραμένει χωρίς υποχωρήσεις στην θεανθρώπινη μεθοδολογία των αγίων Αποστόλων και των Οικουμενικών Συνόδων. Ο άνθρωπος της ορθόδοξης αποστολικής και αγιοπατερικής πίστεως αισθάνεται και γνωρίζει ότι οι ορθόδοξοι είναι συνεργοί και μόνον του Αγίου Πνεύματος.

Σε μία επιστολή του (της 21.1.1965) ο π. Ιουστίνος Πόποβιτς γράφει: «Το ιερόν μυστήριο της ημέρας του Αγίου Πνεύματος, της Πεντηκοστής είναι το εξής. Το πνεύμα του ανθρώπου πρέπει να συμπληρωθεί και τελειοποιηθεί από το Άγιον Πνεύμα, δηλ. να αγιασθεί και να θεωθεί διά του Αγίου Πνεύματος. Αυτό το άγιον μυστήριο πραγματοποιείται συνεχώς εις την Εκκλησίαν του Χριστού, και δι' αυτό η Εκκλησία είναι όντως μία διαρκής Πεντηκοστή... Από την Αγίαν Πεντηκοστήν, την ημέραν του Αγίου Πνεύματος, κάθε θεοειδής ψυχή εις την Εκκλησίαν του Χριστού είναι μία άφλεκτος βάτος, η οποία συνεχώς καίει και φλέγεται εν τω Θεώ και προς τον Θεόν, ούτως ώστε μία πυρίνη γλώσσα ευρίσκεται πάντοτε υπεράνω της και εντός της».

Για όλα αυτά η Εκκλησία των Αποστόλων, των μαρτύρων, των ομολογητών και των άλλων αγίων πατέρων και πιστών χωρίς δισταγμό ομολογούσε και υπεράσπιζε περισσότερο από κάθε άλλο τη θεανθρωπότητα του Κυρίου Ιησού, τη θαυμαστή και αναντικατάστατη θεανθρώπινη υπόστασή του. Η Εκκλησία, ενώ συγκατέβαινε με πολλή ευσπλαχνία στους αμαρτωλούς, ήταν πάντοτε αδυσώπητη και αποφασιστική στην καταδίκη και απόρριψη όλων εκείνων, οι οποίοι με κάθε τρόπο αρνούνταν ή παραμόρφωναν τη θεανδρικήτητα του Χριστού. Με μαρτυρική καρτερία προθυμοποιείται συνεχώς στη διαφύλαξη αυτού του θησαυρού της, της κεφαλής της, που είναι ο σαρκωμένος Θεός Λόγος.

(Γέροντος Ιωσήφ, Εκ του θανάτου εις την ζωήν, Ψυχωφελή Βατοπαιδινά 3, σ. 83-96, σε νεοελληνική απόδοση).

